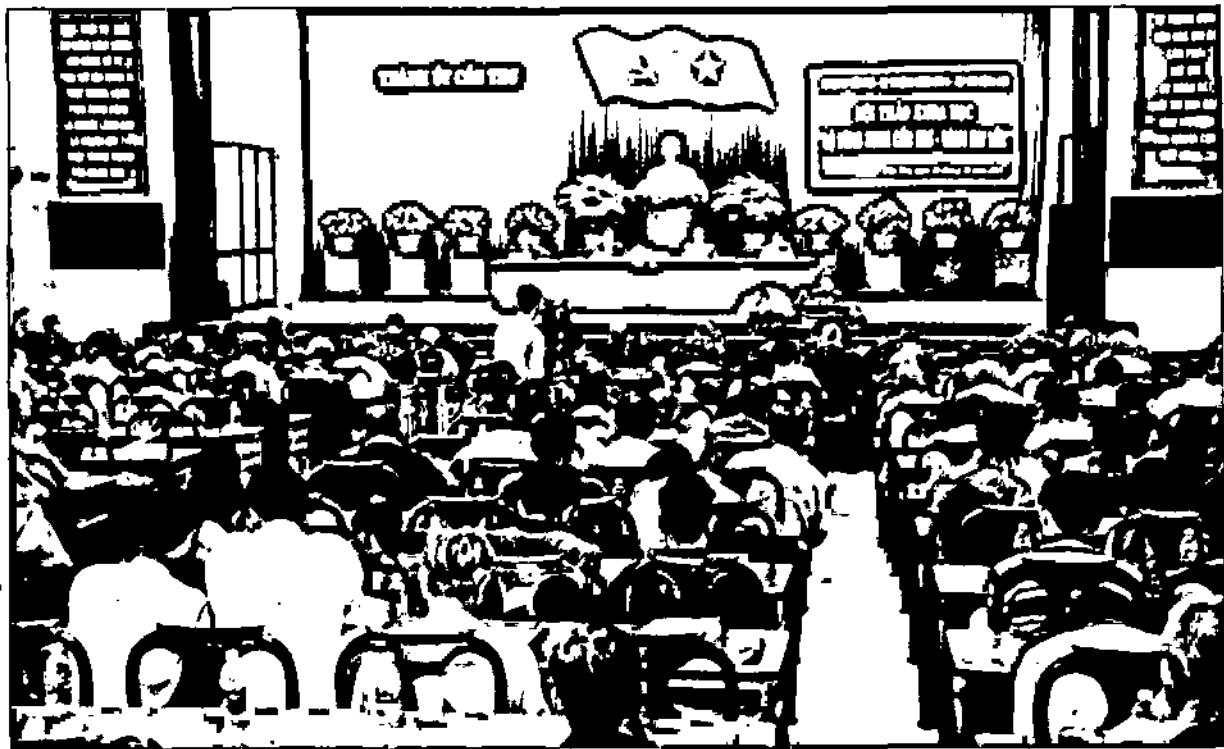

HỘI THẢO KHOA HỌC

Hội thảo "Lộ Vòng cung Cần Thơ - Vành đai lửa" được tổ chức tại Cần Thơ, ngày 20-12-2018.

Nguồn: CONGLUAN.VN

Lộ Vòng Cung Cần Thơ - Vành đai lửa

Lời Bộ Biên tập: Ngày 20-12-2017, Bộ Biên tập Tạp chí Công sản phối hợp với Thành ủy Thành phố Cần Thơ, Bộ Tư lệnh Quân khu 9 đồng tổ chức Hội thảo khoa học: "Lộ Vòng cung Cần Thơ - Vành đai lửa". Gần 90 bài tham luận được đăng trong kỷ yếu Hội thảo, với gần 200 đại biểu là các tướng lĩnh, sĩ quan, nguyên lãnh đạo Khu ủy Tây Nam Bộ, Quân khu 9, tỉnh Hậu Giang, tỉnh Cần Thơ qua các thời kỳ, Anh hùng lực lượng vũ trang nhân dân, các Mẹ Việt Nam Anh hùng, các đồng chí lão thành cách mạng, lãnh đạo các tỉnh vùng đồng bằng sông Cửu Long, thành phố Cần Thơ... Các đồng chí PGS, TS. Đoàn Minh Huấn, Ủy viên dự khuyết Trung ương Đảng, Tổng Biên tập Tạp chí Công sản; TS. Nhị Lê, Phó Tổng Biên tập Tạp chí Công sản; Phạm Văn Hiểu, Phó Bí thư Thường trực Thành ủy Cần Thơ, Chủ tịch Hội đồng nhân dân thành phố Cần Thơ; Thiếu tướng Nguyễn Văn Hải, Phó Tham mưu trưởng Quân Khu 9; đồng chí Lê Văn Tâm, Ủy viên Ban Thường vụ Thành ủy Cần Thơ, Phó Chủ tịch Thường trực Ủy ban nhân dân thành phố Cần Thơ chủ trì Hội thảo. Thay mặt Ban Tổ chức Hội thảo, PGS, TS. Đoàn Minh Huấn trình bày Đề dẫn Hội thảo và đồng chí Phạm Văn Hiểu trình bày Kết luận Hội thảo.

Đề dẫn Hội thảo

Lộ Vòng Cung Cần Thơ - “Vành đai lửa”, “Vòng Cung lửa” trong Tổng tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân 1968, là hình ảnh cao đẹp của tinh thần “tất cả cho trọng điểm, cho phía trước, cho chiến thắng” của Đảng bộ, quân dân Tây Nam Bộ và đã đi vào lịch sử của thành phố Cần Thơ, của miền Tây Nam Bộ, đồng bằng sông Cửu Long cũng như cả nước như một địa danh huyền thoại.

Lộ Vòng Cung Cần Thơ có từ thời kháng chiến chống thực dân Pháp; Thành phố Cần Thơ có sông Cần Thơ bao quanh hình thành cánh cung, cặp sông là lô nên gọi là lô Vòng Cung. Lộ Vòng Cung bắt đầu từ Cái Răng đến Ba Se (Ô Môn) gồm các xã: An Bình, Long Tuyền, Giai Xuân, Mỹ Khánh, hai ấp của xã Nhơn Ái, thị trấn Phong Điền (Châu Thành A), xã Tân Thới, xã Thới An Đông và một phần Phước Thới (Ô Môn)

Lộ Vòng Cung chính là vành đai phòng thủ mà đế quốc Mỹ và chính quyền Sài Gòn cố sống chết giữ cho bằng được để bảo đảm an toàn

thành phố Cần Thơ, bảo vệ cơ quan đầu não vùng IV chiến thuật và tiểu khu Phong Dinh của địch. Trên tuyến lộ này, địch đã đóng trên 100 đồn bót và sử dụng không quân, pháo binh, kể cả máy bay ném bom B57, ngày đêm đánh ác liệt. Ngoài ra, địch còn rải chất độc hóa học làm trại bụi cây lá, để tiến hành thực hiện “Vùng Lộ Trắng”.

Nhận rõ vị trí trọng yếu của tuyến lộ Vòng Cung, Quân khu 9 và Tỉnh ủy Cần Thơ (nay là Thành ủy Cần Thơ) cũng chọn nơi đây để tập kết lực lượng, làm bàn đạp tiến công vào thành phố Cần Thơ và các mục tiêu quân sự trọng yếu khác của đế quốc Mỹ và chính quyền Sài Gòn, như: Bộ Tư lệnh Quân đoàn 4 - vùng IV chiến thuật, Sân bay Trà Nóc, Sân bay Lộ Tẻ, Căn cứ Hải quân... Do vậy, địa bàn Cần Thơ nói chung, Lộ Vòng Cung nói riêng luôn diễn ra nóng bỏng, ác liệt suốt hai

cuộc kháng chiến, đặc biệt là thời kỳ đế quốc Mỹ xâm lược.

Những tháng sau đó, địch tập trung thủy, lục, không quân liên tiếp dội bom B52,

đưa Sư đoàn 9 bộ binh Mỹ đánh phản kích, đưa tàu chiến “hàn” sông Cần Thơ đoạn từ Cái Răng, Vàm Xáng, Phong Điền đến Cầu Nhiếp, với quyết tâm đẩy lực lượng vũ trang ta ra xa Vòng Cung. Vòng Cung trở thành nơi tranh chấp quyết liệt giữa ta và địch.

Hai câu thơ của nhà thơ Lâm Thao đã khái quát sự đánh phá ác liệt của địch đối với địa bàn Vòng Cung:

*“Vòng Cung đi dễ khó về,
Đạn chen đầu đạn bom kế
kết bom”*

Theo chỉ đạo chung của Trung ương Cục và Bộ Tư lệnh Miền, cuộc Tổng tiến công và nổi dậy mùa Xuân năm 1968 ở Cần Thơ diễn ra trong 3 đợt. Chuẩn bị cho cuộc chiến đấu, chúng ta có 5 tiểu đoàn ở Cần Thơ gồm: Tiểu đoàn 303, Tiểu đoàn 307, Tiểu đoàn 309, Tiểu đoàn Tây Đô của Cần Thơ, Tiểu đoàn pháo 2311.

Tổng kết lịch sử, chỉ trong 3 đợt tổng tiến công và nổi dậy, tại thành phố Cần Thơ, Lộ Vòng Cung, lực lượng chủ lực Quân khu 9, bộ đội địa

HỘI THẢO KHOA HỌC

phương thành phố Cần Thơ, lực lượng dân quân du kích các xã Lộ Vòng Cung đã diệt trên 2.000 quân địch, đánh và làm tiêu hao, tiêu diệt trên 10 tiểu đoàn, làm bị thương trên 1.140 quân địch, ta phá hủy 180 máy bay, bắn cháy 18 xe M113 và 100 xe quân sự khác, bắn chìm 12 tàu, đánh sập 4 cầu sắt, làm đứt nhiều đoạn giao thông quan trọng....).

Đã gần 50 năm trôi qua, khi nhìn lại cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Tết Mậu Thân năm 1968 tại Lộ Vòng Cung - Cần Thơ, chúng ta thấy được niềm tự hào sâu sắc, đặc biệt là những bài học kinh nghiệm quý báu như sau:

Một là, bài học về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng, nắm chắc tình hình; có các chủ trương, đường lối lãnh đạo đúng đắn, sáng tạo phù hợp với thực tiễn phát triển của chiến tranh cách mạng Việt Nam. Bài học kinh nghiệm của cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Tết Mậu Thân năm 1968 tại Lộ Vòng Cung - Cần Thơ càng cho thấy, Đảng phải có đường lối đúng đắn, sáng tạo, trên nền tảng chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, xác định rõ mục tiêu cách mạng,

phát triển học thuyết quân sự Việt Nam; xuất phát từ thực tiễn, phân tích tình hình cụ thể để tìm ra quy luật và hành động theo quy luật, nhất là quy luật chiến tranh kiểu mới của địch - chiến tranh vũ khí công nghệ cao.

Hai là, tin tưởng tuyệt đối vào sự lãnh đạo của Đảng là niềm tin tất thắng. Trong cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Tết Mậu Thân 1968 tại Vòng Cung - Cần Thơ, mặc dù lực lượng quân sự của ta mỏng nhưng với quyết tâm cao và nghệ thuật đánh giặc độc đáo đã liên tục giữ thế tiến công. Lực lượng chính trị của ta dù chưa đủ sức nổi dậy giành chính quyền nhưng với lòng tin tưởng tuyệt đối vào sự lãnh đạo của Đảng, phong trào quần chúng ngày một lớn mạnh đấu tranh với địch bằng nhiều hình thức, làm cho địch đôi khi chùn bước, nhượng bộ.

Ba là, phải xây dựng tốt "thế trận lòng dân" đẩy mạnh các biện pháp tuyên truyền, giáo dục, vận động, tổ chức lực lượng quần chúng, dưới sự lãnh đạo trực tiếp, tập trung thống nhất của cấp ủy đảng, điều hành của chính quyền, nhằm tạo sức mạnh tổng hợp của khối đại đoàn kết toàn

dân tộc. "Thế trận lòng dân" là một bộ phận của tiềm lực chính trị - tinh thần; là thế trận dựa vào nhân dân, được nhân dân ủng hộ, che chở giúp đỡ; đồng thời, huy động và khai thác tiềm lực to lớn từ nhân dân, sức mạnh vô địch của nhân dân, làm thất bại mọi âm mưu, thủ đoạn chống phá của kẻ thù⁽¹⁾. Trong cuộc Tổng tiến công và nổi dậy năm 1968 ở Lộ Vòng Cung - Cần Thơ, nhân dân chính là hậu phương vững chắc, từng đòn bánh tét tưởng chừng được là để cúng Tết nhưng thực ra là để chuẩn bị cho cuộc tiến công. Từng ngôi nhà, từng mảnh vườn với những căn hầm bí mật đã che giấu, nuôi chứa lực lượng ta từ khi chuẩn bị tiến công cho đến khi rút lui về hậu phương. Xây dựng tốt thế trận lòng dân, bất kỳ kẻ thù nào cũng đánh thua.

Bốn là, phải chọn đúng thời cơ chín muồi để tổng tiến công giành thắng lợi. Cuộc Tổng tiến công và nổi dậy mùa

PGS, TS. Nguyễn Đức Xê: Xây dựng "thế trận lòng dân" - trọng tâm của xây dựng tiềm lực chính trị - tinh thần trong khu vực phòng thủ, Tạp chí Quốc phòng toàn dân, 2011

Xuân năm 1968 diễn ra chủ yếu ở các đô thị và đánh vào cơ quan đầu não của địch trên toàn miền Nam. Cuộc tiến công đạt nhiều thắng lợi nhưng cũng gặp không ít tổn thất, khó khăn cho ta, từ nhân lực, vật lực đến kiểm soát các địa bàn chiến lược.

Năm là, bài học về xây dựng lực lượng vũ trang nhân dân vững mạnh làm nòng cốt của chiến tranh nhân dân bảo vệ Tổ quốc. Phải xây dựng quân đội nhân dân và công an nhân dân chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại, xứng đáng là lực lượng chính trị tuyệt đối trung thành, tin cậy của Đảng, Nhà nước và nhân dân, làm nòng cốt trong sự nghiệp bảo vệ và xây dựng Tổ quốc.

Sáu là, tăng cường thực hiện tốt các hoạt động đền ơn, đáp nghĩa, chăm lo cho gia đình chính sách, người có công với cách mạng, nhất là bà con Lộ Vòng Cung. Cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân năm 1968 là một khúc hùng ca giữa mảnh đất Cần Thơ kiên cường, với những thắng lợi vẻ vang đi kèm với nhiều hy sinh anh dũng, tất cả vì sự nghiệp giải phóng miền Nam, thống nhất Tổ quốc.

Kính thưa các nhà khoa học, các nhà quân sự và các nhà quản lý!

(Để mãi mãi ghi nhớ, tôn vinh những sự kiện gắn liền với vùng đất Vòng Cung, đồng thời để đáp ứng yêu cầu giáo dục truyền thống cách mạng cho thế hệ trẻ. Năm 2012, được sự chỉ đạo của Thành ủy, Ủy ban nhân dân thành phố, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã lập hồ sơ khoa học đề nghị Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch xếp hạng di tích lịch sử. Ngày 07 tháng 2 năm 2013, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã ban hành ra Quyết định số 677/QĐ-BVHTTDL xếp hạng Di tích “Địa điểm chuyển quân, trạm quân y tiền phương và nơi cất giấu vũ khí thuộc lộ Vòng Cung Cần Thơ trong kháng chiến chống Mỹ” là Di tích lịch sử cấp quốc gia. Sau khi được xếp hạng di tích, thành phố Cần Thơ đã triển khai dự án xây dựng Khu Di tích Lịch sử Lộ Vòng Cung, hoàn toàn phù hợp với mong muốn của Đảng bộ, chính quyền và nhân dân. Ông Trần Quốc Trung, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Thành ủy Cần Thơ khẳng định: “Đây là công trình lịch sử, ngoài việc đáp ứng được nguyện vọng của

cán bộ, Đảng viên và nhân dân, còn thể hiện đạo lý uống nước nhớ nguồn, ghi lại chặng đường đấu tranh gian lao mà anh dũng của quân dân Cần Thơ, là nơi sinh hoạt giáo dục truyền thống cho thế hệ trẻ hôm nay...”.)

Theo Ông Lư Văn Điện - nguyên Bí Thư Tỉnh ủy Cần Thơ, đã từng phát biểu: “Cần lưu tâm đầy đủ tên tuổi các Liệt sĩ, đặc biệt là các tinh thần, đồng thời chú ý việc xây dựng các công trình liên kết như: nhà bảo tàng, khu tưởng niệm, sinh hoạt phục vụ khách tham quan, xây dựng một quần thể kiến trúc độc đáo rất riêng của đồng bằng, tạo được không gian lịch sử sâu lắng, vừa dân gian đậm nét lịch sử truyền thống nhưng vừa mang tính hiện đại kết hợp với xu thế phát triển kinh tế văn hóa xã hội an ninh quốc phòng tại địa phương....”.

Kính thưa các đồng chí đại biểu, các nhà quân sự, các nhà khoa học!

Để góp phần làm rõ ý nghĩa lịch sử của “Lộ Vòng Cung Cần Thơ - Vành đai lửa”, tại Hội thảo này, chúng tôi đề nghị các đồng chí đại biểu, các nhà quản lý thực tiễn, các nhà quân sự và các nhà khoa

HỘI THẢO KHOA HỌC

học tập trung làm rõ một số vấn đề sau đây:

Thứ nhất, cần phân tích rõ vị trí quan trọng của Lộ Vòng Cung trong cuộc kháng chiến của quân và dân Cần Thơ, là một “vành đai diệt Mỹ” đặc biệt ở miền Tây Nam Bộ; đồng thời, phân tích rõ những chiến công có ý nghĩa quyết định của Lộ Vòng Cung Cần Thơ - Vành Đai mà quân dân ta đã đạt được trong 3 đợt tấn công năm 1968, góp phần làm nên chiến thắng Mậu Thân 1968.

Thứ hai, Hội thảo thảo luận để làm rõ Lộ Vòng Cung là nơi thể hiện sức mạnh của tình đoàn kết quân và dân trên địa bàn Cần Thơ, là nơi thể trận lòng dân được phát huy cao độ.

Thứ ba, Ban tổ chức rất mong các đồng chí, các nhà khoa học, các nhà quản lý, các nhà quân sự phân tích và đánh giá được vai trò chỉ đạo, lãnh đạo của Bộ Chính trị, Trung ương Cục miền Nam, Khu ủy miền Tây Nam Bộ, Quân khu 9 và Tỉnh ủy Cần Thơ trong việc xây dựng được Lộ Vòng Cung Cần Thơ - vừa là tuyến lửa vừa là hậu phương.

Thứ tư, rất mong các đồng chí tập trung phân tích đánh

giá để thấy được những sự kiện lịch sử nổi bật, những trận đánh lớn trên tuyến Lộ Vòng Cung trong cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước ở miền Tây Nam Bộ.

Thứ năm, Hội thảo cũng mong các đồng chí phân tích được bài học kinh nghiệm của quân và dân ta trong cuộc chiến đấu bảo vệ tuyến lửa “Lộ Vòng Cung” và cuộc tổng tiến công Mậu Thân 1968 ở miền Tây Nam Bộ.

Thứ sáu, Ban tổ chức đề nghị Hội thảo phân tích ý nghĩa và giá trị của Lộ Vòng Cung Cần Thơ, khu di tích đã được Bộ Văn hóa thông tin - Thể thao công nhận là Di tích lịch sử “Địa điểm chuyên quân, trạm quân y tiền phương và nơi cất giấu vũ khí thuộc Lộ Vòng Cung Cần Thơ trong kháng chiến chống Mỹ” và Di tích Lộ Vòng Cung là di tích lịch sử cấp Quốc gia.

Thứ bảy, chúng tôi đề nghị Hội thảo cũng tập trung đánh giá về phát triển kinh tế - xã hội của Lộ Vòng Cung Cần Thơ trong quá trình xây dựng và phát triển sau năm 1975. Quá trình quy hoạch và xây dựng những hạng mục công trình phục vụ phát triển du lịch, giáo dục truyền thống cách mạng cho thế hệ trẻ.

Đồng bộ hệ thống giao thông, cơ sở hạ tầng, vật chất kỹ thuật bảo đảm kết nối tốt giữa các địa phương trên tuyến Lộ Vòng Cung với trung tâm thành phố, phục vụ nhu cầu phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội của địa phương.

Thứ tám, Hội thảo cũng mong muốn được lắng nghe ý kiến của các đồng chí về các hoạt động, tuyên truyền, xúc tiến, quảng bá du lịch Cần Thơ cũng như các điểm đến trên tuyến Lộ Vòng Cung. Đa dạng hóa các loại hình du lịch; nghiên cứu, phát triển sản phẩm du lịch đặc thù, giới thiệu được nét thiên nhiên tươi đẹp, những giá trị văn hóa đặc sắc, nền ẩm thực phong phú của vùng đồng bằng sông nước Nam Bộ cũng như truyền thống cách mạng vẻ vang của địa phương.

Trên đây là những gợi ý căn bản, Ban Tổ chức Hội thảo rất mong các đồng chí đại biểu, các nhà khoa học, các nhà quản lý và các nhà quản lý, với tâm huyết và trách nhiệm của mình đóng góp những ý kiến quý báu nhằm góp phần làm sâu sắc hơn giá trị lịch sử và ý nghĩa của “Lộ Vòng Cung Cần Thơ - Vành đai lửa”■

Tổng thuật Hội thảo

Hội thảo đã hội tụ hơn 200 đại biểu là các tướng lĩnh, sĩ quan, nguyên lãnh đạo Khu ủy Tây Nam Bộ, Quân khu 9, tỉnh Hậu Giang, tỉnh Cần Thơ qua các thời kỳ, Anh hùng lực lượng vũ trang Nhân dân, các đồng chí lão thành cách mạng, các cán bộ, chiến sĩ, thương binh, những người dân đã từng sống, chiến đấu, cưu mang các cán bộ, chiến sĩ trên chiến trường Tây Nam Bộ, Lộ Vòng Cung - Cần Thơ, lãnh đạo các tỉnh vùng đồng bằng sông Cửu Long, thành phố Cần Thơ và những cán bộ, chiến sĩ, sinh viên, học sinh đại diện cho thế hệ trẻ hiện nay.

Bản anh hùng ca bất diệt của chủ nghĩa anh hùng cách mạng

89 bài tham luận gửi đến và các ý kiến phát biểu tại hội thảo đã khẳng định tầm vóc, ý nghĩa lịch sử của cuộc Tổng tiến công và nổi dậy đồng loạt Xuân Mậu Thân năm 1968 diễn ra khắp chiến trường miền Nam cách đây tròn 50 năm. Cuộc Tổng tiến

công được ghi vào lịch sử kháng chiến chống đế quốc Mỹ cứu nước của nhân dân ta như một mốc son tiêu biểu, một đòn tấn công chiến lược, bất ngờ với quy mô lớn vào sào huyệt của đối phương ở các đô thị lớn trên toàn miền Nam, làm sa sút ý chí xâm lược của đế quốc Mỹ, tạo ra một bước ngoặt mang tính quyết định, khởi đầu cho quá trình đi xuống trong cuộc chiến tranh xâm lược Việt Nam của đế quốc Mỹ. Cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân 1968 mãi mãi khắc sâu vào lịch sử dân tộc như một bản anh hùng ca bất diệt của chủ nghĩa anh hùng cách mạng, để lại cho các thế hệ mai sau nhiều bài học kinh nghiệm quý báu về nghệ thuật quân sự Việt Nam trong cuộc chiến tranh nhân dân bảo vệ Tổ quốc.

Tại Cần Thơ, Lộ Vòng Cung chính là một vành đai phòng thủ quan trọng mà đế quốc Mỹ và chính quyền Sài Gòn cố sống chết giữ cho bằng được để bảo đảm an toàn thành phố Cần Thơ, bảo vệ các cơ quan đầu não Vùng

IV chiến thuật và tiểu khu Phong Dinh của địch. Trên tuyến lộ này, địch đã đóng trên 100 đồn bót và sử dụng không quân, pháo binh, kể cả máy bay ném bom B57, ngày đêm đánh phá ác liệt. Ngoài ra, địch còn rải chất độc hóa học làm tro trui cây lá, để tiến hành thực hiện “Vùng Lộ Trắng” trên địa bàn này.

Trình bày Báo cáo đề dẫn tạo hội thảo, **PGS, TS. Đoàn Minh Huấn**, Ủy viên dự khuyễn Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Tổng Biên tập Tạp chí Cộng sản, Ủy viên Hội đồng Lý luận Trung ương, nhấn mạnh: Nhận rõ vị trí trọng yếu của tuyến lộ Vòng Cung, Khu ủy Khu Tây Nam Bộ và Tỉnh ủy Cần Thơ đã chọn nơi đây làm nơi tập kết lực lượng, làm bàn đạp tiến công vào thành phố Cần Thơ và các mục tiêu quân sự trọng yếu khác của đế quốc Mỹ và chính quyền Sài Gòn như: Bộ Tư lệnh Quân đoàn 4 - Vùng IV chiến thuật, Sân bay Trà Nóc, Sân bay Lộ Tẻ, Căn cứ Hải quân... Do vậy, địa bàn Cần Thơ nói chung, Lộ Vòng Cung nói riêng luôn

diễn ra nóng bỏng, ác liệt suốt hai cuộc kháng chiến, đặc biệt là thời kỳ đế quốc Mỹ xâm lược. Trong cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân 1968, Lộ Vòng Cung Cần Thơ - "Vành đai lửa", "Vòng Cung lửa" - là hình ảnh cao đẹp của tinh thần "Tất cả cho trọng điểm, cho phía trước, cho chiến thắng" của Đảng bộ, quân dân Tây Nam Bộ và đã đi vào lịch sử của thành phố Cần Thơ, của miền Tây Nam Bộ - đồng bằng sông Cửu Long cũng như cả nước như một địa danh huyền thoại.

Nêu bật tầm vóc, ý nghĩa của cuộc Tổng tiến công Xuân Mậu Thân năm 1968 trên chiến trường Lộ Vòng Cung - Cần Thơ, **Thiếu tướng Trần Văn Niên**, nguyên Tiểu đoàn trưởng Tiểu đoàn pháo 2311, nguyên Phó Tư lệnh Quân khu 9, cho biết: Chỉ trong 3 đợt tổng tiến công và nổi dậy, tại thành phố Cần Thơ, Lộ Vòng Cung, lực lượng chủ lực Quân khu 9, bộ đội địa phương thành phố Cần Thơ, lực lượng dân quân du kích các xã Lộ Vòng Cung đã diệt trên 2.000 quân địch, đánh và làm tiêu hao, tiêu diệt trên 10 tiểu đoàn, làm bị thương

trên 1.140 quân địch, ta phá hủy 180 máy bay, bắn cháy 18 xe M113 và 100 xe quân sự khác, bắn chìm 12 tàu, đánh sập 4 cầu sắt, làm đứt nhiều đoạn giao thông quan trọng... Cùng với các chiến trường khác ở Nam Bộ, thắng lợi của quân và dân ta trong cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân 1968 trên chiến trường Lộ Vòng Cung - Cần Thơ đã làm thay đổi thế bố trí chiến lược, mở ra cục diện mới trên chiến trường, làm phá sản chiến lược Chiến tranh cục bộ, tạo đà cho quân và dân ta liên tiếp đánh bại các chiến lược chiến tranh khác của chúng, mà đỉnh cao là Chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử năm 1975, giải phóng hoàn toàn miền Nam, thống nhất đất nước.

Nhớ lại cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân 1968, **Thiếu tá Nguyễn Thành Chiến**, Nguyên Trung đoàn phó Trung đoàn 1, Sư đoàn 330, tâm đắc 3 điếu. Một là, Khu ủy Tây Nam bộ, Quân khu 9 và Tỉnh ủy, Thành ủy, Tỉnh đội, Thành đội Cần Thơ đã có bước chuẩn bị chu đáo về xây dựng lực lượng nội thành, chỗ nơi cất giấu vũ khí kể cả ở các xã, trong Lộ Vòng Cung,

đặc biệt nơi đặt Sở Chỉ huy, Quân y tiền phương và kho tàng. Hai là, có phương án tiến quân đánh vào những vị trí trọng yếu và những điểm huyết mạch giao thông vận chuyển của ta trên tuyến Lộ Vòng Cung. Ba là, kết hợp chặt chẽ các lực lượng từ nội thành, bên ngoài và phát động quần chúng nhân dân cùng tham gia.

Góp phần không nhỏ trong cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân 1968 không thể kể đến những chiến công của Đội Biệt động thành phố Cần Thơ. Trong niềm tự hào nhớ lại kỷ niệm chiến đấu 50 năm trước, **Thượng tá Nguyễn Thị Vân**, Anh hùng Lực lượng vũ trang Nhân dân, nguyên Trung Đội phó Đội biệt động thành phố Cần Thơ, đã ôn lại quá trình hoạt động ngay trong lòng địch của Đội biệt động. Nhiệm vụ chính của Đội là xây dựng cơ sở quần chúng, nơi nuôi chứa lực lượng của Đội biệt động khi vào bám trụ, đứng chân chiến đấu trong thành phố, xây dựng hầm bí mật cho cán bộ, chiến sĩ ở và cất giấu vũ khí phục vụ cho cuộc tổng tiến công. Trong đó, nổi bật là sự kiện chuyển 5 tấn vũ khí vào

lộ Vòng Cung, từ đó chuyển vào các cơ sở nội thành phục vụ cho cuộc tấn công vào các trụ sở, cơ quan quân sự của địch và cuộc chiến đấu quyết liệt của ta và địch tại nhà ngụ Nam Phương.

Những ngày đêm chiến đấu ác liệt trên tuyến lửa Lộ Vòng Cung, điều đọng lại sâu đậm nhất trong tâm trí những cán bộ, chiến sĩ năm xưa chính là nghĩa tình quân dân sâu đậm. **Thiếu tướng Lê Thanh Sơn**, Anh hùng Lực lượng vũ trang Nhân dân, nguyên Chỉ huy trưởng Bộ Chỉ huy quân sự tỉnh Cần Thơ, xúc động kể: Nói về tuyến lửa Vòng Cung, chúng ta không thể không nói đến sự hy sinh dũng cảm tuyệt vời của hàng trăm cán bộ, chiến sĩ; sự hy sinh xương máu và đóng góp tài sản cho cách mạng không sao kể hết của đồng bào vùng ven và đồng bào nội ô. Trong khói lửa đạn bom chiến tranh ác liệt, nhiều bà con khu vực Lộ Vòng Cung vẫn bám trụ ở lại cùng với bộ đội, du kích và công an chiến đấu, phục vụ chiến đấu, nuôi chữa, bảo vệ cán bộ, chiến sĩ, chăm sóc thương binh, chôn cất tử sĩ... Cùng với đội phẫu thuật đã chiến của các tiểu đoàn Chủ

lực, Dân y Cần Thơ đã tổ chức bệnh viện dã chiến tại Vành Bi với nhiệm vụ điều trị phẫu thuật ở tuyến hai, tiếp thu thương binh từ Lộ Vòng Cung về. Từ y sĩ, bác sĩ đến hộ lý đã vượt mọi khó khăn để cứu chữa, chăm sóc và chuyển hàng trăm thương binh về tuyến sau.

Tâm sự của Thiếu tướng Lê Thanh Sơn cũng là nỗi niềm xúc động khôn tả của **Đại tá Lê Hiền Tài**, Anh hùng Lực lượng vũ trang Nhân dân, Nguyên Ủy viên Ban Chấp hành Đảng ủy Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh Hậu Giang, Bí thư Đảng ủy phòng Hậu cần, Chủ nhiệm Hậu cần - Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh Hậu Giang. Sau khi kể lại những nỗ lực cứu chữa thương binh của Đội phẫu thuật thuộc Quân y tỉnh Cần Thơ trong suốt cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Xuân 1968 trên chiến trường Lộ Vòng Cung, Đại tá Lê Hiền Tài bộc bạch: Trong chiến đấu nói chung và trong đợt Tổng tiến công Xuân Mậu Thân năm 1968 nói riêng, lực lượng phẫu thuật quân y sẵn sàng chiến đấu, hy sinh, không tiếc máu mình để cứu sống từng đồng đội, từng người dân. Nhưng điều làm

ông nhớ mãi là có được sự giúp đỡ của lực lượng hơn 100 dân công, các mẹ, các chị lấy khap da bò nấu cơm, lau rửa, khiêng thương binh ra hầm. Ngoài một số loại thuốc men đã được Quân khu tiếp viện thì nước dừa tươi lúc nào cũng được bà con tiếp tế đầy ắp. Đây được xem là loại dịch truyền chủ lực để cấp cứu cho thương binh.

Điều đọng lại cho mai sau

Tại hội thảo, bên cạnh ôn lại những ngày tháng chiến đấu oai hùng, sự hy sinh anh dũng của quân và dân ta trên chiến trường Lộ Vòng Cung, các đại biểu đã dành nhiều thời gian để nêu bật những bài học kinh nghiệm từ những thắng lợi và những điều chưa làm được trong cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Xuân 1968.

Phát biểu như lời tâm tình với tư cách của một cựu chiến binh, TS. **Phạm Đình Đăng**, Phó Tổng Biên tập Tạp chí Cộng sản, nhấn mạnh: Các tham luận và ý kiến tại hội thảo là tinh thần tri ân của chúng ta với sự hy sinh của thế hệ cha anh sau 50 năm nhìn lại chiến thắng trên Vòng Cung Lửa - Cần Thơ. Có thể chúng ta chưa giành

HỘI THẢO KHOA HỌC

thắng lợi trọn vẹn trong cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân năm 1968 nhưng đó là tiền đề, là nền tảng cho Đại thắng Mùa Xuân năm 1975. Chiến thắng đó đã được trả bằng sinh mạng của triệu triệu đồng bào chúng ta. Đó là thành công từ sức mạnh của lòng dân, từ sự lãnh đạo của Bộ Chính trị, của Trung ương Cục Miền Nam và sức mạnh của 31 triệu đồng bào Bắc - Trung - Nam. “Nhưng, điều day dứt mãi trong tôi là có những cuộc hội thảo về lịch sử chúng ta tổ chức muộn, nên có những nhân chứng lịch sử đã ra đi vì tuổi già, sức yếu”. TS. Phạm Đình Đảng mong muốn các cơ quan chức năng cần có kế hoạch sớm triển khai thực hiện các buổi tọa đàm, hội thảo và trực tiếp tổ chức thu thập thông tin về lịch sử của địa phương khi các nhân chứng sống đang có sức khỏe để cống hiến.

Tham luận của **PGS, TS. Nguyễn Trọng Phúc**, Nguyên Viện trưởng Viện Lịch sử Đảng, Học viện Chính trị - Quốc gia Hồ Chí Minh, nêu rõ: Trong lãnh đạo chiến tranh cách mạng, điều quan trọng hàng đầu là phải xây dựng và phát triển thực

lực cách mạng, sức mạnh toàn diện trên chiến trường có ý nghĩa quyết định thắng lợi. Tiêu hao, tiêu diệt sinh lực địch là cực kỳ quan trọng trong tiến hành chiến tranh, song cần đặc biệt chú trọng đánh bại ý chí xâm lược của kẻ địch. Năm vững chiến lược tiến công đồng thời phải kịp thời đánh giá tình hình và những điều kiện mới nảy sinh để có sự chuyển hướng thích hợp. Giành thắng lợi gắn với củng cố thành quả, kết hợp tiến công và nổi dậy phù hợp với địa bàn đô thị và nông thôn, phát huy sức mạnh tại chỗ, kết hợp sức mạnh của tiền tuyến lớn miền Nam với hậu phương lớn miền Bắc. Chủ động cả trên mặt trận quân sự, chính trị và mặt trận ngoại giao. Năm mươi năm đã qua đi, kinh nghiệm và khí phách của cuộc Tổng tiến công, nổi dậy Tết Mậu Thân 1968 cổ vũ thế hệ hôm nay xây dựng thế trận quốc phòng toàn dân, chiến tranh nhân dân, bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Ở góc độ nghiên cứu khoa học quân sự, **TS, Đại tá Trần Thành**, Trưởng Phòng Khoa học Quân sự Quân khu 9, cho rằng đợt Tổng tiến

công và nổi dậy mùa Xuân năm 1968 ở tuyến Lộ Vòng Cung - Cần Thơ đã để lại nhiều bài học quý giá, trong đó có bài học về xây dựng “thế trận lòng dân”. Mặc dù là nơi của ngõ miền Tây, sát cơ quan đầu não Vùng IV chiến thuật của địch nhưng nhờ nhân dân che chở, dùm bọc, các chi bộ Đảng trong và ngoài Lộ Vòng Cung có điều kiện hoạt động, bám trụ, lãnh đạo quần chúng đấu tranh với địch. Nhân dân ở tuyến Lộ Vòng Cung, dù luôn bị địch càn quét, bắt bớ, tàn sát, hủy hoại vườn tược, nhà cửa, vẫn một lòng tin tưởng Đảng, cùng với các đảng viên bám trụ, củng cố, gây dựng phong trào, xây dựng các cơ sở bí mật đưa người và vũ khí vào nội ô để lực lượng vũ trang chiến đấu. Nhân dân đã cùng với bộ đội, du kích, công an chiến đấu, phục vụ chiến đấu, nuôi chữa, bảo vệ bộ đội, cán bộ, du kích ngay cả trong những lúc ác liệt nhất. Từ bài học kinh nghiệm đó, Đại tá Trần Thành kết luận: Trong bất kỳ tình huống nào, hệ thống chính trị các cấp và lực lượng vũ trang cũng phải “bám dân, gần dân, sát dân”, dựa vào “thế trận lòng dân” để

giải quyết những vấn đề phức tạp nảy sinh trên mọi lĩnh vực của đời sống xã hội.

Cùng dòng suy nghĩ đó, **Thiếu tướng Lê Thanh Sơn**, Anh hùng Lực lượng vũ trang Nhân dân, nguyên Chỉ huy trưởng Bộ Chỉ huy quân sự tỉnh Cần Thơ, xúc động bày tỏ: “Tôi đánh giá cao về lãnh đạo Tỉnh ủy Cần Thơ, thực tiễn phong trào có nhiều chủ trương kịp thời và đúng đắn để Đảng bộ Cần Thơ vững vàng trong đấu tranh cách mạng. Tôi vô cùng biết ơn nhân dân Cần Thơ, nhân dân các xã Vòng Cung đã yêu nước và cách mạng, làm tất cả mọi việc để cách mạng thành công. Tôi khâm phục những cán bộ, đảng viên bám chặt đất Vòng Cung “một tấc không đi, một ly không rời” để giữ đất, giành dân. Những ngày tháng sống và chiến đấu ở Vòng Cung là những kỷ niệm sâu sắc, ký ức khó phai mờ và qua đó đã thôi thúc bản thân mình sống đẹp với dân, với đồng đội”.

TS. Trần Việt Trường, Ủy viên Ban Thường vụ, Trưởng Ban Tuyên giáo Thành ủy Cần Thơ, khẳng định: Kỷ niệm 50 năm cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân 1968, tự

hào về truyền thống kiên cường, sự hy sinh anh dũng của đồng chí, đồng bào trên mặt trận Cần Thơ - tuyến lửa Vòng Cung; Đảng bộ, chính quyền, quân, dân Cần Thơ tiếp tục kế thừa và phát huy những giá trị truyền thống cách mạng, khí phách hào hùng “Tất cả cho tiền tuyến”, “Tất cả cho chiến thắng”. Những bài học kinh nghiệm và khí phách của cuộc Tổng Tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân 1968 luôn sáng mãi, trở thành động lực để xây dựng và phát triển thành phố Cần Thơ ngày càng văn minh, hiện đại, là trọng điểm số 1 - trung tâm của vùng đồng bằng sông Cửu Long.

Phát biểu kết luận hội thảo, đồng chí **Phạm Văn Hiểu**, Phó Bí thư Thường trực Thành ủy, Chủ tịch Hội đồng nhân dân thành phố Cần Thơ, đúc kết:

Cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân năm 1968 tại thành phố Cần Thơ và những ngày đêm chiến đấu oanh liệt, kiên cường của quân và dân Cần Thơ trên Lộ Vòng Cung - Vành đai lửa đã để lại nhiều bài học kinh nghiệm quý báu và vẫn còn nguyên giá trị trong sự

nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc hôm nay. Đó là: Thứ nhất, toàn quân, toàn dân đã tin tưởng tuyệt đối vào sự lãnh đạo của Đảng - là niềm tin tất thắng. Thứ hai, bài học phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân, dựa vào dân, lấy dân làm gốc để tiến hành cách mạng. Thứ ba, phải xây dựng tốt “Thế trận lòng dân”, đẩy mạnh các biện pháp tuyên truyền, giáo dục, vận động, tổ chức lực lượng quần chúng, dưới sự lãnh đạo trực tiếp, tập trung thống nhất của cấp ủy đảng, sự điều hành của chính quyền. Thứ tư, phải chọn đúng thời cơ chín muồi để tổng tiến công giành thắng lợi.

Hào khí của cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân năm 1968, mãi thúc giục Đảng bộ, chính quyền, quân và dân thành phố Cần Thơ nói chung, trên tuyến Lộ Vòng Cung nói riêng tiếp tục hành động, quyết tâm biến “Lộ Vòng Cung - Vành đai lửa” năm xưa, trở thành “Vành đai xanh” cho hôm nay và mai sau, góp phần xây dựng một nước Việt Nam dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng và văn minh.

HUY VŨ
(*Tổng thuật*)

Kết luận Hội thảo

Sau một buổi làm việc với tinh thần khẩn trương, nghiêm túc và đầy trách nhiệm, Hội thảo khoa học “Lộ vòng cung Cần Thơ - Vành đai lửa” đã hoàn thành các nội dung đề ra. Các ý kiến phát biểu, cùng với các tham luận của các đơn vị, đồng chí lãnh đạo, nguyên lãnh đạo, cán bộ lão thành cách mạng, cán bộ, chiến sĩ, nhân chứng lịch sử đã từng sống, chiến đấu tại chiến trường Tây Nam Bộ nói chung, Lộ Vòng Cung nói riêng trình bày tại Hội thảo, cũng như các bài tham luận trong tập tài liệu đều khẳng định: *Thắng lợi của cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân 1968 nói chung, của quân và dân Cần Thơ nói riêng để lại cho chúng ta những bài học lịch sử vô giá.* Những bài học đó tạc vào lịch sử những dấu son chói lọi về một thời kỳ oanh liệt của Đảng, dân tộc, nhân dân và quân đội ta trong sự nghiệp đấu tranh vì độc lập, tự do, toàn vẹn lãnh thổ. Với quan điểm

khách quan, khoa học, Hội thảo khoa học “Lộ vòng cung Cần Thơ - Vành đai lửa” kỷ niệm 50 năm chiến thắng Xuân Mậu Thân 1968 sẽ góp phần nhìn nhận, đánh giá đầy đủ, đúng đắn, sâu sắc hơn giá trị lịch sử, vai trò của các lực lượng trong cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân 1968 nói chung, của quân và dân Cần Thơ nói riêng.

Tại Hội thảo, có 9 tham luận được trình bày trong tổng số 89 bài tham luận gửi về Ban Tổ chức Hội thảo. Ban Tổ chức đã biên tập 89 bài tham luận và in thành tập tài liệu “Lộ vòng cung Cần Thơ - Vành đai lửa” phát cho các đại biểu. Sau Hội thảo, các bài tham luận sẽ tiếp tục in thành tập Kỷ yếu Hội thảo khoa học: “Lộ vòng cung Cần Thơ - Vành đai lửa”. Chúng ta có thể khẳng định, Hội thảo đã thành công tốt đẹp, dù chưa thể kết luận ngay một cách đầy đủ về những vấn đề được đưa ra bàn luận, song đã gợi mở cho chúng ta

những vấn đề cần phải tư duy, suy nghĩ thêm nhiều về ý nghĩa, bài học kinh nghiệm từ cuộc chiến đấu vô cùng oanh liệt ở Lộ Vòng Cung - Vành đai lửa, nơi đây đã trở thành biểu tượng của ý chí quyết chiến quyết thắng, khí phách kiên cường và sức mạnh sáng tạo của chiến tranh nhân dân Việt Nam trong những năm kháng chiến hào hùng của quân và dân Cần Thơ nói riêng, Tây Nam Bộ nói chung trong cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân 1968. Những ý kiến, các bài tham luận rất đa dạng, từ nhiều cách nhìn của những người trong cuộc, cũng như của các nhà khoa học. Chúng tôi xin được lược hóa một số vấn đề, ý kiến cơ bản của Hội thảo như sau:

Một là, Hội thảo đã làm sáng tỏ rõ hơn vị trí, vai trò Lộ Vòng Cung Cần Thơ - Chiến trường trọng điểm của miền Tây Nam Bộ trong cuộc Tổng tiến công mùa Xuân Mậu Thân 1968. Lộ Vòng Cung Cần Thơ được xây

dựng từ thời kỳ thực dân Pháp xâm lược; một tuyến đường bộ cong cong, có hình thể như một cánh cung, ôm gọn dãy đất ngoại thành phía Tây Nam Cần Thơ. Từ đó nhân dân địa phương trong vùng gọi là “Lộ Vòng Cung”. Nơi đây, cả ta và địch đều xác định là chiến trường trọng điểm của miền Tây Nam Bộ.

Đối với địch, Lộ Vòng Cung thường được gọi là “Hương lộ 4” hay “Vành đai Anpha”, có vị trí chiến lược rất quan trọng kể cả đường bộ và đường thủy, là vành đai án ngữ, là cánh cửa thép để bảo vệ sân bay Trà Nóc, sân bay Lộ Tẻ và các căn cứ quân sự Vùng IV chiến thuật, tinh ly, tiểu khu Phong Dinh. Vì thế, đế quốc Mỹ - chính quyền Sài Gòn đã đặt ở đây nhiều cơ quan đầu não lớn như lãnh sự quán, cục tình báo, các khu quân sự... Đối với ta, cũng sớm nhận thấy vị trí xung yếu của tuyến Lộ Vòng Cung, nên đã giữ và xây dựng lực lượng cách mạng toàn diện vững mạnh. Lộ Vòng Cung là địa bàn cho lực lượng vũ trang của ta đứng chân có Khu căn cứ Vườn Mận là nơi Bộ Chỉ huy của quân đội chủ

lực của ta đóng và Trạm Quân y tiền phương có 2 bộ phận: Bộ phận sơ cứu tại Bộ Chỉ huy Vườn Mận; bộ phận cấp cứu giải quyết thương tích và tập hợp chuyển thương để đưa về tuyến sau ngoài Vòng Cung. Đồng thời, cũng là hậu phương lớn, đường dây nối kết vững chắc giữa các căn cứ của Miền, của Khu với tỉnh và thành phố Cần Thơ.

Địa danh Vòng Cung đã đi vào lịch sử của đất Cần Thơ, của Tây Nam Bộ, của đồng bằng sông Cửu Long và cả nước như một địa danh huyền thoại. Vòng Cung là biểu tượng của ác liệt, gian khổ, biểu tượng của ý chí kiên cường và lòng dũng cảm; là hình ảnh cao đẹp của tinh thần “Quyết tử cho Tổ quốc quyết sinh” của Đảng bộ, quân và dân Tây Nam Bộ, gắn liền với một thời chiến đấu hào hùng của Quân khu 9, của Đảng bộ, quân và dân Cần Thơ trong thời kỳ chống Mỹ cứu nước.

Hai là, Lộ Vòng Cung Cần Thơ - Biểu tượng về chủ nghĩa anh hùng cách mạng vừa là chiến trường, vừa là hậu phương lớn. Nói về tuyến lửa Vòng Cung, chúng ta không thể không nói đến

sự hy sinh dũng cảm của hàng trăm cán bộ, chiến sĩ; sự hy sinh xương máu và đóng góp tài sản cho cách mạng không sao kể hết của đồng bào vùng ven và đồng bào nội ô. Trong khói lửa đạn bom chiến tranh ác liệt, nhiều bà con khu vực Vòng Cung vẫn bám trụ ở lại cùng với bộ đội, du kích và công an chiến đấu, phục vụ chiến đấu, nuôi chữa, bảo vệ cán bộ, chiến sĩ, chăm sóc thương binh, chôn cất tử sĩ... Cùng với đội pháo thuật dã chiến của các tiểu đoàn chủ lực, Dân y Cần Thơ tổ chức bệnh viện dã chiến tại Vầm Bi với nhiệm vụ điều trị pháo thuật ở tuyến hai, tiếp thu thương binh từ Lộ Vòng Cung về. Từ y, bác sĩ đến hộ lý đã vượt mọi khó khăn cứu chữa, chăm sóc và chuyển hàng trăm thương binh về tuyến sau.

Vòng Cung là tiền tuyến nhưng đồng thời cũng là hậu phương lớn. Hầu hết các xã vùng Lộ Vòng Cung đều thành lập các đội dân công, huy động xuồng ghe, máy móc săn sàng phục vụ chiến trường. Khi cuộc tổng tiến công bắt đầu nổ ra, người Vòng Cung sôi nổi hướng ứng tuyên truyền, mít tinh

HỘI THẢO KHOA HỌC

biểu tình tán phát truyền đơn, treo băng, cờ trong các cuộc đấu tranh chính trị. Nhân dân tích cực tham gia cuộc lộ, chống địch sửa lộ, làm chủ từng con đường, làm cho địch hoang mang; bà con còn vận động gia đình binh sĩ ngụy kêu gọi chồng, con, em buông súng trở về gia đình. Người Vòng Cung tham gia đi dân công chiến trường tiếp tế cho lực lượng đi ra phía trước, lập nhiều “Quán cơm khởi nghĩa” theo các tuyến đường vào Vòng Cung. Nhiều thanh niên Vòng Cung trong thời gian đó cũng đã tình nguyện gia nhập vào các đơn vị bộ đội chiến đấu, trở thành nguồn bổ sung lực lượng quan trọng, kịp thời đối với quân ta trong trận chiến khốc liệt đây hy sinh đó. Cuộc sống, sinh hoạt ở Vòng Cung 52 ngày đêm đó thấm đượm tinh thần kết quân dân.

Ba là, qua cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Tết Mậu Thân năm 1968 tại Lộ Vòng Cung - Cần Thơ, có thể rút ra được một số bài học kinh nghiệm quý báu. Đó là: Thứ nhất, toàn quân, toàn dân đã tin tưởng tuyệt đối vào sự lãnh đạo của Đảng - là niềm tin tất thắng; Thứ hai, bài

học phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân, dựa vào dân, lấy dân làm gốc để tiến hành cách mạng; Thứ ba, phải xây dựng tốt “Thế trận lòng dân”, đẩy mạnh các biện pháp tuyên truyền, giáo dục, vận động, tổ chức lực lượng quần chúng, dưới sự lãnh đạo trực tiếp, tập trung thống nhất của cấp ủy đảng, điều hành của chính quyền; Thứ tư, phải chọn đúng thời cơ chín muồi để tổng tiến công giành thắng lợi.

Bốn là, Lộ Vòng Cung từ Vành đai lửa năm xưa đã trở thành Vành đai xanh hôm nay và tiếp tục phát triển. Năm mươi năm trôi qua, sau cuộc Tổng tiến công và nổi dậy Xuân Mậu Thân 1968, Vòng Cung hôm nay đã được thay da đổi thịt. Những nếp nhà, mảnh vườn, bờ ruộng bị bom đạn xối nát năm nào giờ đây được phủ xanh bởi những vườn cây ăn trái sum xuê trĩu quả, mang giá trị kinh tế cao; những mái nhà tranh xiêu vẹo tan hoang đã tươi màu gạch mới; bộ mặt nông thôn ngày càng khởi sắc. Đặc biệt, huyện Phong Điền - trung tâm của Lộ Vòng Cung năm xưa là huyện đầu tiên của thành phố Cần Thơ được Chính

phủ công nhận đạt chuẩn nông thôn mới vào năm 2015. Công tác đền ơn đáp nghĩa, chăm sóc đời sống người có công đã trở thành việc làm thường xuyên của các cấp, các ngành và của mỗi người dân Phong Điền, thành phố Cần Thơ nói riêng và hàng triệu người dân trong cả nước nói chung, việc làm này có ý nghĩa thiết thực, thể hiện sự tri ân đối với những chiến sĩ đã cống hiến tuổi trẻ, hy sinh xương máu vì sự bình yên của cuộc sống hôm nay.

Thành phố tập trung đầu tư cơ sở vật chất, kết cấu hạ tầng du lịch; đẩy mạnh phát triển du lịch, tổ chức nhiều sự kiện, lễ hội diễn ra trên địa bàn, nhằm thúc đẩy phát triển du lịch mạnh mẽ. Thành phố cũng đã hoạch định chiến lược phát triển Lộ Vòng Cung, lấy du lịch làm ngành kinh tế mũi nhọn, nơi đây đã hình thành làng du lịch Mỹ Khánh, Thiên vien Trúc Lâm Phương Nam, vườn trái cây Vàm Xáng, vườn trái cây Giáo Dương... thu hút nhiều du khách đến tham quan, trải nghiệm; lượng du khách đến năm sau luôn cao hơn năm trước. Đặc biệt, Thành

phố đang triển khai xây dựng Khu Di tích lịch sử Lộ Vòng Cung, với diện tích gần 29ha... Đây là công trình lịch sử, đáp ứng nguyện vọng của cán bộ, đảng viên và nhân dân, thể hiện đạo lý uống nước nhớ nguồn, ghi lại chặng đường đấu tranh gian lao mà anh dũng của quân dân Cần Thơ, là nơi tham quan, sinh hoạt giáo dục truyền thống cách mạng cho thế hệ trẻ hôm nay.

Nội dung các bài tham luận của Kỷ yếu rất phong phú, sinh động, có chiều sâu, bám sát chủ đề “Lộ Vòng Cung Cần Thơ - Vành đai lửa”. Hội thảo đã đạt được mục đích: Ôn lại lịch sử truyền thống đấu tranh cách mạng kiên cường của quân và dân Cần Thơ trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước, nhất là cuộc Tổng tiến công và nổi dậy mùa Xuân Mậu Thân 1968; Giáo dục truyền thống yêu nước, ý chí độc lập, tự chủ, niềm tự hào dân tộc cho cán bộ, đảng viên và nhân dân Cần Thơ; Khẳng định vai trò, vị trí chiến lược của Lộ Vòng Cung Cần Thơ trong cuộc kháng chiến chống Mỹ cứu nước; Đánh giá đúng tầm vóc, ý nghĩa lịch sử trọng

đại của cuộc Tổng tiến công và nổi dậy mùa Xuân Mậu Thân 1968 tại Cần Thơ đối với khu vực Tây Nam Bộ; Khẳng định đường lối lãnh đạo đúng đắn, sáng suốt của Đảng ta và sự mưu trí, sáng tạo, lòng quả cảm của quân, dân Cần Thơ, Quân khu 9 trong cuộc Tổng tiến công và nổi dậy mùa Xuân Mậu Thân 1968. Đồng thời, phản bác những luận điệu xuyên tạc của các thế lực thù địch, phản động nhằm phủ nhận giá trị, ý nghĩa lịch sử trọng đại của cuộc Tổng tiến công và nổi dậy mùa Xuân Mậu Thân 1968.

Trong quá trình chuẩn bị tổ chức Hội thảo, Ban Tổ chức Hội thảo đã đón nhận được nhiều tư liệu quý, những hiện vật, hình ảnh về Lộ Vòng Cung như 68 hồi ký và nhiều truyện ngắn, truyện ký, thơ, ca cổ, hò, nhạc... Đặc biệt, có 15 gia đình hiến tặng 194 hiện vật và hình ảnh. Với trách nhiệm của mình, Ban Tổ chức sẽ tập hợp đầy đủ các than luận, biên tập lại để chọn lọc một số tham luận đăng tải trên các ấn phẩm của Tạp chí Cộng sản, phát hành sách khi có điều kiện. Đối với các hồi ký và hiện

vật, sau khi được trưng bày tại Hội thảo sẽ được tiếp tục trưng bày tại Khu di tích lịch sử cấp Quốc gia “Địa điểm chuyển quân, trạm quân y tiên phong và nơi cất giấu vũ khí thuộc Lộ Vòng Cung Cần Thơ trong kháng chiến chống Mỹ” tại xã Mỹ Khánh, huyện Phong Điền. Riêng đối với phim tư liệu “Lộ Vòng Cung - Vành đai lửa”, Thành phố sẽ chỉ đạo tiếp tục phát sóng trên các phương tiện truyền thông đại chúng, cũng như tiếp tục khai thác một cách đúng mức hiệu quả. Ban Tổ chức Hội thảo đề nghị các cấp ủy Đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cùng các đoàn thể chính trị - xã hội, các tổ chức xã hội có kế hoạch sử dụng và khai thác một cách hiệu quả nhất các tham luận, tài liệu, tư liệu, kỷ vật... của Hội thảo trong tổ chức, cơ quan, đoàn thể, địa phương mình nhằm góp phần gìn giữ, bảo tồn và phát huy giá trị lịch sử - văn hóa, giáo dục truyền thống yêu nước, đấu tranh cách mạng của Đảng bộ, quân và dân Cần Thơ cho cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân, đặc biệt là thế hệ trẻ ■